

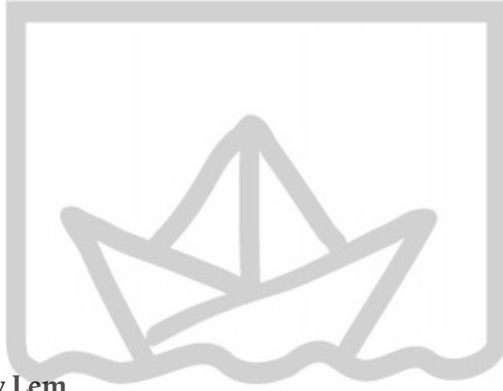
STANISLAW LEM
YENİLMEZ

İSTİKBAL
GÖKLERDEDİR!

Stanislaw Lem

1921 yılında Polonya'da doğan Lem, Lvov Üniversitesi'nde tıp okurken Sovyetler Birliği'nin Polonya'yı işgali sebebiyle eğitimini tamamlayamadı. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından edebiyata yönelen yazar ilk bilimkurgu eseri olan *Marşlı Adam*'ı 1946 yılında tefrika etmeye başladı. Kariyeri boyunca *Solaris*, *Küvette Bulunan Günce*, *Gelecekbilim Kongresi* ve *Siberya* gibi eserleriyle türün en önemli yazarlarından biri olduğunu gösterdi. 1972 yılında Andrei Tarkovsky tarafından *Solaris* kitabı filme uyarlandı ve büyük ilgi gördü. 1991 yılında Avusturya'da verilen Franz Kafka Ödülü'ne, 1996 yılında Polonya'da hem sivillere hem de askeri personele verilen en büyük ödül olan Beyaz Kartal Nişanı'na layık görüldü. Lem 2006 yılında kalp yetmezliği yüzünden hayata gözlerini yumdu.

Yenilmez

Stanislaw Lem

Özgün Adı

Niezwyyczajony

İthaki Yayınları - 1278

Bilimkurgu Klasikleri - 28

Yayın Koordinatörü: Tuğçe Nida Sevin

Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca

Yayına Hazırlayan: Alican Saygı Ortanca

Düzeltili: Emre Aygün

Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç

Kapak Uygulama: Hamdi Akçay

Grafik Uygulama: Pınar Demirhan

1. Baskı, Kasım 2017, İstanbul

ISBN: 978-605-375-733-7

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Seda Köycü, 2017

Tomasz Lem © 2016

Stanislaw Lem © 1963, yenilenen edisyon.

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2017

Bu eserin tüm hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Bu kitap ©POLONYA Çeviri Programı'nın [©POLAND Translation Program] desteği ile yayımlanmıştır.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 29652

B İ L İ M K U R G U K L A S İ K L E R İ

STANISLAW LEM
YENİLMEZ

i t h a k i

Kara Yağmur

Lir takımyıldızında bulunan üssün emrindeki en büyük birim olan ikinci sınıf uzay kruvazörü *Yenilmez*, takımyıldızın galaktik dörtlüğünün çerperinde ışık çoğaltıcıyla yol alıyordu. Seksen üç kişilik mürettebat merkez güvertenin tünel hibernatöründe uyuyordu. Seyir nispeten kısa olduğundan, tam hibernasyon^{*} yerine, beden sıcaklığının on derecenin altına düşmediği derinleştirilmiş uykuya geçilmişti. Kumanda merkezinde sadece otomatik aygıtlar çalışıyordu. Bu aygıtların görüş alanında, ekranın odağında, sıradan bir kırmızı cüceden^{**} pek de sıcak olmayan bir güneşin diski vardı. Güneş diskinin yuvarlağı yarı ekran genişliğini kapladığında, anihilasyon^{***} reaksiyonu kesildi. Bir süre boyunca tüm gemiye ölü bir sessizlik hakim oldu. Klimalar ve dijital aygıtlar sessizce çalışıyordu. O âna dek kruvazörün kışkırmından çıkmakta olan ve gemiyi karanlığa dalmış sonsuz uzunluktaki bir epe gibi, geri tepme suretiyle iten ışın sütununun emisyonuna eşlik eden çok hafif titreşim durdu.

* Metabolizmanın geçici olarak durdurulmasına ve organizmanın vücut ısısının ve oksijen ihtiyacının ciddi ölçüde düşürülmesine dayanan, kış uykusu olarak da adlandırılan yöntem. -çn

** Yıldızların büyük bir çoğunluğunu oluşturan, küçük ve nispeten soğuk bazı yıldızlara verilen ad. -çn

*** Maddenin ışınlarla dönüştürülerek yok edilmesi. -çn

Yenilmez aynı ışık hızıyla ilerliyordu: Uyuşuk, sağır ve görürde boştu.

Sonra minik ışıklar ortadaki ekranda duran uzak güneşin pambesinin yayıldığı kumanda panellerinden birbirlerine göz kırpmaya başladılar. Ferromanyetik şeritler hareket etti, programlar bu yeni aygıtların gitgide içine ilerledi ağır ağır, devre anahtarları kıvılcımlar çıkardı ve elektrik akımı kimse-nin duymadığı bir vızıltıyla kablolara aktı. Elektrik motorları uzun süredir donmuş gres yağlarının direncini kırarak harekete geçti ve çıkardıkları bas sesler yüksek sesli bir iniltiye ulaştı. Kadmiyumun mat çubukları yardımcı reaktörlerden çıktı, manyetik pompalar soğutma bobinine sıvı sodyum doldurdu, kış güvertelerin plakalarında bir titreşim oldu ve o sırada duvarların içinde sanki orada bütün bir hayvan sürüsü kudurmuş da hayvanlar pençeleriyle metali kazıyor-muş gibi cılız bir kazıma sesi belirdi, ki bu da hareketli oto onarım testlerinin demir kirişlerin her bağlantısını, gövde-nin sağlamlığını, metal bağlantıların bütünlüğünü kontrol etmek üzere kilometrelerce uzunluktaki bir yolculuğa çık-tığını gösteriyordu. Tüm gemi uğultularla, hareketle dolarak uyanıyordu, sadece mürettebatı hâlâ uyuyordu.

Ta ki bir sonraki otomat kendi program şeridini yutup hi-bernatörün merkezine sinyaller gönderinceye dek. Uyandırıcı gaz soğuk hava akımına karıştı. Yatak sıralarının arasında zemindeki ızgaralardan sıcak bir rüzgâr esti. Ancak, uyuyan mürettebat uzun bir süre boyunca sanki uyanmak istemedi. Bazıları ellerini güçsüzce kıpırdattı; dondurucu uykularının boşluğunu sayıklamalar ve kâbuslar dolduruyordu. Biri ni-hayet gözlerini açtı. Gemi buna hazırdı artık. Uzun güverte koridorlarının, asansörlerin, kamaraların, kumanda merke-zinin, çalışma yerlerinin, basınç odalarının o âna dek süren karanlığına suni, beyaz bir gün ışığı yayılıyordu birkaç da-kikadır. Hibernatör iç çekişlerden ve yarı bilinçli inlemeler-

den oluşan mırıltılarla dolarken, gemi –sanki sabırsızlanıp mürettebatın uyanmasını bekleyememiş gibi– ilk fren manevrasına başladı. Merkez ekranda pruvadan çıkan alevlerin parıltıları görünüyordu. Işık hızının o âna kadarki uyuşukluğunu bir sarsıntı bozdu, pruva fırlatıcılarındaki etkili bir güç *Yenilmez*'in, şimdiki devasa hızının kat kat artırdığı on sekiz bin tonluk uyuşuk kütesini ezmeye çalışıyordu. Harita odalarındaki sıkıca kapatılmış haritalar makaralarında huzursuzca sallandı. Yerlerine pek de iyi yerleştirilmemiş nesnelere canlanıyormuş gibi kıpırdanıyordu orada burada; geminin mutfaklarında birbirine çarpan kap kaccaktan çınlama sesleri yükseldi, köpükten yapılmış boş koltukların sırtlıkları titrediydi, güvertelerin duvar kemer ve halatları sallanmaya başladı. Bir patırtı sesi, cam, plaka ve plastiklerin birbirine karışmış sesleri pruvadan kışa kadar geminin tüm dış kaplaması boyunca bir dalga halinde yayıldı. Bu arada hibernatörden insan sesleri geliyordu artık; mürettebat yedi aydır içinde bulunduğu hiçlikten kısa bir uyku çekerek uyanıyordu.

Gemi hız kaybediyordu. Gezegen yıldızları örtmüştü, tamamı kızıl bir bulut yumağı içindeydi. Okyanusun güneş ışığının yansıdığı dışbükey aynası gittikçe daha ağır biçimde hareket ediyordu. Görüş alanına, kraterleri nedeniyle benek benek görünümlü, boz renkli bir kıta girdi. İnsanlar güvertede buldukları yerlerden hiçbir şey görmüyorlardı. Altlarında çok derinlerde, geminin transmisyon sisteminin titanyumdan iç kısımlarında boğuk bir kükreme giderek artıyor, devasa bir ağırlık tutacakları tutan parmakları tutacaklardan indiriyordu. Geri tepme ışınına kapılan bir bulut cıva patlaması nedeniyle grileşti, dağılıp yok oldu. Motorların kükremesi bir an için arttı. Kızılımsı kalkan yassılaşıyordu: Bir gezegen anakaraya dönüşüyordu. Rüzgârla sürüklenen, hilâl biçimindeki kumullar ve tekerlek ispitleri* gibi, en yakın kra-

* Tekerleğin merkezinden çemberine kadar uzanan tel çubukların her biri. –çn

terden yayılan lav izleri artık görünür olmuştu ve roket çıkış ağızlarından yansıyan ve güneşten yansıyandan daha güçlü olan bir alevle parlıyordu.

“Eksende tam güç. Statik itki.”

İbrelere kadranın bir sonraki bölümüne geçiyordu tembel tembel. Manevra kusursuz ilerliyordu. Gemi gezegenin kumlara gömülü kaya tünekleri bulunan çiçekbozuğu görünümü yüzeyi üzerinde yarım kilometre yükseklikte, ters dönmüş, alev soluyan bir volkan gibi asılı duruyordu.

“Eksende tam güç. Statik itkiyi azalt.”

Aşağıya dikey biçimde patlayan bir geri tepme dalgasının zemine çarptığı yer görünüyordu artık. O noktada kızıl bir kum fırtınası yükseldi. Geminin kışından mor şimşekler çakıyordu, bunlar görünürde sessizdi çünkü daha güçlü bir gaz kükremesi bu mor şimşeklerin sesini yutuyordu. Gizil güçler farkı dengelendi, şimşekler yok oldu. Küçük bir bölme duvarı inledi, kaptan duvarı bir baş hareketiyle mühendis gösterdi: rezonans. Bunu gidermek gerekiyordu. Ama kimse tepki vermedi, şafttan bir uğultu sesi geldi, gemi şimdi artık hiç sarsılmadan, görünmez halatların ucunda asılı bir çelik dağ gibi alçalıyordu.

“Eksende yarım güç. Küçük statik itki.”

Tüten çöl kumu dalgaları, gerçek bir denizin dalgaları gibi, dairesel biçimlerde her yöne yayılıyordu. Alev çıkışlarından çıkan yoğun bir alevle yakın mesafeden isabet alan odak noktasından duman çıkmıyordu artık. Kum yok olmuş, kızıl baloncuklu bir aynaya, kaynayan bir erimiş silis** gölüne, bir gürültülü patlamalar sütununa dönüşmüştü, ta ki buharlaşmıncaya dek. Gezegenin, etinden sıyrılmış bir kemik gibi çıplak kalmış yaşlı bazaltı yumuşamaya başlamıştı.

“Reaktörler rölantiye. Soğuk itki.”

Atom ateşinin mavi ışıltısı söndü. Roket çıkış ağızlarının

** Kum, çakmak taşı, kuvars vb. silisyumun oksijenli birleşimleri. -çn

dan eğik bir biçimde borik hidrojen ışınları püskürdü ve çözü, kayalardan oluşmuş kraterlerin duvarlarını ve bunların üzerindeki bulutları bir hayalet yeşili kapladı bir an. *Yenilmez*'in geniş kıçının oturacağı bazalt zeminin erime tehlikesi yoktu artık.

“Reaktörler sıfıra. Soğuk itkiyle iniş.”

Tüm kalpler daha hızlı çarptı, gözler aygıtlara çevrildi, kasılmış parmakların tuttuğu kumanda kolları terlemişti. Mırıldanılan dualar artık geri dönüş olmadığını, çölden bir kürenin kumu olsa da ayakların gerçek bir zemine basacağını ifade ediyordu ama güneşin doğuşu ve batışı, bir ufuk, bulutlar ve rüzgâr olacaktı burada.

“Ayakucu nokta inişi.”

Gemi, yakıtı aşağı iten türbinlerin uzun süren iniltisiyle doldu. Koni biçiminde dönen yeşil bir alev sütunu gemiyi tüten bir kayayla birleştirdi. Her taraftan kum bulutları yükseldi, orta güvertelerin periskobunu kaplayıp kör etti, sadece, kumanda merkezindeki radar ekranlarında manzaranın bir tayfun kargaşası içinde boğulan ana hatları kıpır kıpır ışıklar boyunca sürekli olarak belirip kayboluyordu.

“Yere temasta stop.”

Roketin, üzerlerine milimetre milimetre çöken kütlesi altında ezilmiş alevler geminin kış kısmının altında inatla kaynaşiyor, yeşil bir cehennem dalgalanan kum bulutlarının derinlerine uzun kıvılcımlar çakıyordu. Geminin kışı ile kayanın yanmış bazaltı arasındaki boşluk dar bir aralığa, yeşil bir akkor hattına dönüşmüştü.

“Sıfır, sıfır. Tüm motorlar stop.”

Bir çan sesi. Bir, tek bir çarpma sesi, tıpkı devasa, kırılmış bir kalbin çarpması gibi. Roket durdu. Başmühendis'in elleri acil kalkış aygıtının iki kolundaydı: Kaya pes edebilirdi. Bekliyorlardı. Kronometrenin ibreleri kendi böcek hareketiyle ilerliyordu. Kaptan bir süre dikey göstergesine baktı; göster-

genin gümüş renkli minik ışığı kırmızı renkli Sıfır'ın yanına azıcık bile kaymamıştı. Kimse konuşmuyordu. Vişne rengi bir kora dönüşünceye dek kızmış roket çıkış ağızları hırıltılı bir homurtuya benzer bir dizi karakteristik gürültü çıkararak büzüşmeye başlıyordu. Yüzlerce metreye yükselmiş kızılımsı bulut yere çöküyordu. Bu bulutun içinden *Yenilmez*'in küt tepesi, atmosfer sürtünmesi nedeniyle hafif yanmış ve bu yüzden sanki yaşlı bir kayanın rengini almış yan tarafları, pütürlü çifte zırhı belirdi, kızıl toz hâlâ dönüp duruyor, geminin kışında bir girdap oluşturuyordu ama gemi gezegenin bir parçası olmuş gibi sabit duruyor ve sadece kızıl güneşin hemen yakınında soluklaşan en güçlü yıldızların belirlediği mor göğün altında, yüzyıllardır süren uyuşuk bir devinimle gezegenin yüzeyiyle birlikte dönüp duruyordu şimdi.

“Normal prosedür mü?”

Astrogatör* kartın ortasına simgesel iniş işaretini, saatini kaydettiği ve bunların başına gezegenin adı Regis III'ü eklediği seyir defterinden başını kaldırdı.

“Hayır, Rohan. Üçüncü seviyeden başlayacağız.”

Rohan şaşkınlığını belli etmemeye çalışıyordu.

“Peki. Gerçi...” dedi Rohan, Horpach'ın kendine bazen izin verdiği bir samimiyetle. “Bunu diğerlerine söyleyecek kişi olmak istemem.”

Astrogatör, subayının söylediklerini sanki duymamış gibi, onu omzundan tutup pencerenin önüne götürür gibi ekranın önüne götürdü. İniş itkisiyle yanlara itilmiş kum, üzerine serpilmiş kumullardan bir taç giymiş sığ bir vadi tipinde bir biçim almıştı. On sekiz kat yüksekliğinden, elektron titreşimlerinin dış dünyanın gerçek görüntüsünü yaratan üç renkli yüzeyi aracılığıyla üç mil uzaktaki kraterin tırtıklı kayalık kenarına bakıyorlardı. Bu kenarı batıdan ufuk çizgisi yutuyordu. Doğuda bu kayalığın dikey, tırtıklı bölümlerinin altında

* Uzay gemisinin rotacısı, kılavuzu, seyir subayı. -çn

nüfuz edilemez, kara gölgeler toplıyordu. Kumlar üzerinde yükselmiş çıkıntılara sahip geniş lav nehirleri pıhtılaşmış kan rengindeydi. Ekranın üst kenarında, gökte güçlü bir yıldız parlıyordu. *Yenilmez*'in gökten inişinin neden olduğu afet dinmişti ve çölün fırtınası, gezegenin ekvator bölgelerinden kutbuna doğru sürekli olarak akan şiddetli rüzgârın ilk kumlu dillerini, çıkan alevin açtığı yarayı sabırla iyileştirmeye çalışır gibi, geminin kış kısmının altına tıkıştırıyordu artık. Astrogatör dış mikrofon ağını açtı ve geminin zırhlarını ovan kumların sesinin eşlik ettiği şiddetli, uzak bir uğultu bir an için kumanda merkezinin yüksek tavanlı alanını doldurdu. Ardından mikrofonları kapattı ve etrafa bir sessizlik çöktü.

“Böyle görünüyor işte,” dedi yavaşıca. “Ama *Kondor* buradan geri dönmedi, Rohan.”

Rohan dişlerini sıktı. Kaptanla tartışamazdı. Onunla parseklerce* uçmuştu ama aralarında bir dostluk ilişkisi kurulamamıştı. Aralarındaki yaş farkının oldukça büyük olmasındandı bu belki de. Ya da birlikte atlattıkları tehlikelerin oldukça küçük olmasından. Saçları neredeyse giysisi kadar beyaz olan bu adam otoriter biriydi. Yaklaşık yüz kişi gezegene yaklaşma ve üç yüz saat süren, *Yenilmez*'in her bir atomunda toplanmış kinetik enerjiyi frenleme, yörüngeye girme ve iniş öncesinde yapılmış yorucu işten sonra yerlerinde kıpırdamadan duruyordu. Aylardır rüzgâr sesi duymamış, boşluktan sadece boşluğu bilen birinin nefret ettiği kadar nefret etmeyi öğrenmiş yaklaşık yüz kişi. Ama kaptan bunu düşünmüyordu kesin. Kumanda merkezinden ağır ağır geçip elini koltuğun şimdi yeni bir seviyeye getirilmiş arkalığine dayayarak, “Bunun ne olduğunu bilmiyoruz, Rohan,” diye mırıldandı. Ve aniden, “Daha ne bekliyorsunuz?” dedi sertçe.

Rohan hızla gösterge panellerine gidip dahili sistemi açtı

* Gökbilimde kullanılan uzaklık ölçü birimi. 1 parsek yaklaşık 3,26 ışık yılına eşdeğerdir. -çn

ve bastırılmış bir öfkenin hissedildiği bir ses tonuyla komut yağdırdı: “Tüm seviyeler, dikkat! İniş tamamlandı. Üçüncü kademe yer prosedürü. Sekizinci seviye: Enerjobotları hazırla. Dokuzuncu seviye: Görüntüleme modülü devrede. Kalan teknisyenleri yerlerine. Diğer mürettebat: görev yerlerine. Tamam.”

Rohan amplifikatörün, sesinin perdelenişine göre yanıp sönen yeşil ışığına bakarak bunları söylerken, mürettebatın sanki ani bir şaşkınlık ve öfkeyle donup kalmış, hoparlörlere çevrilmiş terli yüzlerini görür gibi olmuştu. Ancak şimdi anlamış olmalıydı, ancak şimdi küfretmeye başlıyorlardı...

“Üçüncü kademe yer prosedürü başlatıldı, astrogatör,” dedi Rohan yaşlı adama bakmaksızın. Astrogatör, Rohan’a bakıp dudağının kenarıyla beklenmedik bir biçimde gülmüsed: “Bu sadece başlangıç, Rohan. Günbatımında uzun geziler yapacağız daha belki de, kim bilir...” duvardaki düz dolaptan dar, uzun bir kitap çıkardı, açıp kumanda kollarının çıkıntı yaptığı beyaz panel üzerine koyarak, “Bunu okudunuz mu?” dedi.

“Evet.”

“Yedinci hiperverici tarafından kaydedilmiş son sinyalleri üssün menzilineki proksimal şamandıraya bir yıl önce ulaştım.”

“O sinyalin içeriğini ezbere biliyorum. Regis III’e iniş tamamlandı. Sub-Delta 92 tipi bir çöl gezegeni. Ewana kıtasının ekvator bölgesinde ikinci prosedürle karaya ayak basıyoruz.”

“Evet. Ama bu son sinyal değildi.”

“Biliyorum, astrogatör. Kırk saat sonra hiperverici sanki mors alfabesiyle verilmiş ama hiçbir anlamı olmayan bir dizi titreşim ve sonrasında birkaç kez tekrarlayan tuhaf sesler kaydetmiş. Haertel bunları ‘kuyruklarından çekilen kedilerin miyavlaması’ olarak adlandırmış.”

“Evet,” dedi astrogatör ama dinlemediği belliydi. Ekranın

önünde dikildi tekrar. Görüş alanının kenarında, roketin hemen yanında ateşe dayanıklı silikon zırhla kaplı otuz tonluk makineler olan enerjobotların tıpkı bir geçit törenindeki gibi eşit mesafeyle sıralanmış bir şekilde birbiri ardına kayıp gittiği rampanın açılmış makaslı platformu görüldü. Enerjobotlar aşağıya inerek gözden kayboldukça kapakları ağır ağır açılıp yukarı kalkıyordu, bu sayede üstlerindeki açıklıklar büyüyordu: Rampayı terk ederek iyice kuma gömülüyor ama rüzgârın *Yenilmez*'in çevresinde yükseltmiş olduğu kumulu yarıp geçerek ilerliyorlardı. Sırayla bir o yöne bir bu yöne dağıldılar, ta ki on dakika sonra geminin etrafı metal kaplumbağalardan oluşmuş bir zincirle çevrilinceye dek. Her bir enerjobot hareketsiz kalıp gözden kayboluncaya dek muntazaman kuma gömülmeye başlıyordu ve sadece, kumulların kızıl yamaçlarına düzenli bir biçimde yerleştirilmiş parlak lekeler Dirac emitörlerinin kubbelerinin çıkıntı yaptığı yerleri gösteriyordu. Kumanda merkezinin köpüklü plastik kaplı çelik zemini adamların ayakları altında titredi. Bedenlerini bir şimşek kadar kısa süreli, zar zor hissedilir olsa da aşikâr bir ürperti sarıp kaybordu, sadece bir süre daha çene kaslarında bir karıncalanma oldu, görünen manzara adamların gözleri önünde bulanıklaştı. Bu olay yarım saniye bile sürmedi. Çalıştırılmış motorların aşağı katlardan akan uzak homurtusuyla kesilmiş sessizlik geri döndü. Çöl, kara-kızıl kaya kümeleri, tembelce sürünen kum dalgalarının oluşturduğu sıralar ekranlarda keskin hatlarla belirdi ve her şey önceki halini aldı ama *Yenilmez*'in üzerinde güç alanının gemiye ulaşmayı engelleyen görünmez kubbesi açılmıştı aniden. Rampada değirmen kanatları gibi, sırayla bir sola bir sağa hareket eden antenlere sahip metal yengeçler belirip aşağı doğru ilerledi. Alan emitörlerinden çok daha büyük olan bu inforobotların yassı gövdeleri ve yan taraflarından çıkan, bükük, metal bacakları vardı. Kuma iyice gömülen uzuvla-

rı sanki kumdan tiksinererek çıkıp ilerledi ve eklembacaklılar enerjotların oluşturduğu zincirin boşluklarına yerleşti. Kalkan oluşturma işlemi ilerledikçe, kumanda merkezinin ana panelinde mat arka planda minik kontrol ışıkları yanıp sönüyor, ibreli göstergelerin kadranları ise yeşilimsi bir ışıltıyla doluyordu. Sanki onlarca iri kedi gözü kıpırdamadan bu iki adama bakıyordu şimdi. Tüm ibreler hiçbir şeyin güç alanının görünmez setini aşmaya çalışmadığını kanıtlar biçimde sıfırdıydı. Sadece güç kontrol göstergesi gigawattların kırmızı çizgilerini geçip gittikçe yukarı çıkıyordu.

“Şimdi aşağı inip bir şeyler yiyeceğim. Stereotipi dışarı çıkarın, Rohan!” dedi Horpach aniden, ekranın başından ayrılırken yorgun bir sesle.

“Uzaktan kumanda ederek mi?”

“Sizin için önemliyse, birini gönderebilirsiniz... ya da kendiniz gidebilirsiniz.”

16

Asrogatör bunları söylerken kapının kanatlarını yanlara itip çıktı. Rohan onun profilini sessizce aşağı kayan asansörün cılız ışığında kısa bir süre daha gördü. Alan saatleri levhasına baktı. Sıfırdı. Fotogrametriden başlamak gerekir diye düşündü. Tam bir fotoğraf derlemesi elde etmek için gezegenin çevresinde epey uzun bir süre dolaşmak gerekirdi. Belki bu şekilde bir şeyler keşfedilebilirdi. Çünkü yörüngeden yapılan görsel gözlemlerin pek fazla bir değeri yoktur; kıtalar deniz değildir, ne de teleskoplardaki tüm gözlemciler bir leylek yuvasındaki denizcilerdir. Ayrıca, bir fotoğraf derlemesi neredeyse bir ayda elde edilebilirdi.

Asansör geri geldi. Rohan asansöre binip altıncı seviyeye indi. Basınç odasının önündeki büyük platform, özellikle, ana yemek zamanının habercisi dört sinyal yaklaşık on beş dakikadır tekrarlanırken burada artık hiç işi kalmamış adamlarla doluydu. Rohan geçerken ona yol açtılar.

“Jordan ve Blank. Benimle stereotipe geliyorsunuz.”

“Tam teçhizat uzay giysileriyle mi, navigatör?”

“Hayır. Sadece oksijen tüpleriyle. Ve bir robotla. Şu kahrolası kuma saplanıp kalmaması için arktanlardan olsun en iyisi. Sizler ne dikiliyorsunuz burada peki? İştahınız mı kaçtı?”

“İnmek istiyoruz, navigatör... karaya.”

“Hiç olmazsa birkaç dakikalığına...”

Mırıltılar yükseldi.

“Sakin olun çocuklar. Geziye çıkma vakti gelecek. Şimdilik üçüncü kademedeyiz.”

Adamlar hoşnutsuzlukla uzaklaştılar. O sırada yük asansörü boşluğundan en iriyarı insanlardan bile bir baş uzun bir robot taşıyan bir vinç çıktı. Jordan ve Blank oksijen tüplerini takmış halde, elektrikli bir arabayla geri dönüyorlardı – Rohan roket şimdi kış üstü durduğundan, ilk makine bölmesine dek uzanan dikey bir kuyuya dönüşmüş koridorun tırabzanına dayanmış halde onlara bakıyordu. Üzerindeki ve altındaki geniş metal katları hissediyordu, aşağıda bir yerlerde düşük gürültülü konveyörler çalışıyor, hidrolik kablolarının zayıf çıtırtısı duyuluyor, kırk metrelik kuyunun derinliklerinden makine dairesinin klimalarından çıkan temizlenmiş, soğuk hava esintisi geliyordu sürekli.

Hücre personelinden iki kişi onlara kapıyı açtı. Rohan kemerlerin bağlantısını ve maskenin kelepçesini içgüdüsel olarak kontrol etti. Jordan ve Blank onun ardından girdi, sonra plaka döşeme, robotun adımları altında gıcırdadı. Geminin içine dolan havanın tiz ve sürekli tıslayışı. Dış kapak açıldı. Makine rampası dört kat aşağıdaydı. Adamlar aşağıya inmek için, daha önceden zırhtan çıkarılmış küçük bir vinci kullanıyorlardı. Vincin iskelesi kumulun zirvesine ulaşıyordu. Kafesinin her tarafı açıktı. Hava *Yenilmez*'in içindeki havadan çok da serin değildi. Dördü birden bindi, frenlenmiş mıkna-tıslar gevşedi ve gövdenin bölümlerini bir bir geçerek, on bir kat yüksekliğinden yavaşça aşağıya indiler. Rohan içgüdüsel

olarak bölümlerin görüntüsünü inceliyordu. Şayet fırlatma rampasında değilse, gemiyi dışarıdan izlemek çok da sık olabilen bir durum değildi.

Hırpalanmış diye düşündü, göktaşlarının çarpması sonucu oluşmuş küçük göçük izlerini görünce.

Zırlı plakalar, sanki güçlü bir asitle eritilmiş gibi, parlaklıklarını yitirmişti yer yer. Asansör kısa yolculuğunu tamamlayıp rüzgârla sürüklenmiş kum dalgasının üzerine yumuşakça oturdu. Aşağı atlar atlamaz dizlerinin üzerine dek kuma gömüldüler. Sadece, karlı alanlarda araştırma yapmak üzere tasarlanmış robot karikatürlerdeki gibi yassı ayakları üzerinde ördek vari, gülünç ama emin adımlarla yürüyordu. Rohan robota durmasını emretti, kendisi de diğer ikisiyle beraber geminin kış kısmındaki tüm püskürtme borularını dışarıdan yaklaşabildikleri kadar yakından dikkatle inceledi.

“Bunlara küçük bir buzlu cam eklem ve tazyikli havayla temizlik lazım,” dedi. Geminin gölgesinin ne kadar devasa olduğunu ancak kışın altından çıktığında fark etti. Gölge artık batmakta olan güneşin güçlü bir biçimde aydınlattığı kumullar boyunca geniş bir yol gibi uzanıyordu. Kum dalgalarının düzgünlüğünde tuhaf bir dinginlik vardı. Dipleri mavi gölgelerle doluydu, tepeleri alacakaranlığın etkisiyle pembeleşiyordu ve bu sıcak, tatlı pembe Rohan’a bir zamanlar resimli bir çocuk kitabında gördüğü renkleri hatırlatıyordu. Sahte bir yumuşaklığı vardı bu pembenin. Rohan bakışlarını bir kumuldan diğerine ağır ağır geçirerek, şeftali renginde bir korlaşmanın gittikçe farklı farklı tonlarını keşfediyordu, kara gölgelerin oraklarıyla biçilmiş bu tonlar ta ki tek bir sarı grilikte birleşerek, çıplak volkanik kayalardan oluşan çıkıntılı yüzeyleri tehditkâr biçimde çevreledikleri yere dek ne kadar uzaktalarsa, o kadar kızıldılar. Rohan öylece dikilmiş bakıyordu, yanındaki adamları ise yılların verdiği alışkanlık nedeniyle otomatik hareketlerle, acele etmeden rutin ölçüm-

ler yapıyor, aldıkları hava ve kum örneklerini küçük kaplara koyuyor, matkap gövdesini arktanın tuttuğu seyyar bir sondayla toprağın radyoaktivitesini ölçüyorlardı. Rohan onların yaptıklarıyla hiç ilgilenmiyordu. Maskesi sadece burnunu ve ağzını kapatıyordu, gözleri ve başı açıktaydı çünkü koruyucu yassı kaskını çıkarmıştı. Saçlarında rüzgârı, yüzünde maskesinin plastik kenarlarıyla yanakları arasına sıkışıp gıdıklayan ince kum taneciklerini hissediyordu. Şiddetli rüzgâr esintileri gışisinin paçalarını dalgalandırıyordu, insan gözünün yanmadan belki bir saniye bakabileceği, güneşin sanki şişmiş büyük yuvarlağı roketin tepesindeydi şimdi. Rüzgâr uzun uzun ısıklık çalıyordu, güç alanı gazların hareketini engellemiyordu, bu yüzden Rohan güç alanının görünmez duvarının kumlardan çıktığı noktayı bir türlü seçemiyordu. Gözünün gördüğü devasa alan sanki insan ayağı buraya hiç değmemiş, sanki burası seksen kişilik mürettebata sahip, *Yenilmez* sınıfında bir gemiyi, bir saniyede milyarlarca kilowattlık bir güç ortaya çıkarabilen, bu gücü hiçbir maddesel bedeninin delip geçemeyeceği enerji alanlarına dönüştürebilen ve bir sıradağı yerlebir edebilecek ya da bir denizi kurutabilecek nitelikte, yıldızlar kadar sıcak yok edici ışınlar halinde yoğunlaştırabilen devasa ve deneyimli bir boşluk gezginini yutmuş bir gezegen değilmiş gibi ölüydü. Dünya'da inşa edilmiş, teknolojinin yüzlerce yıllık gelişiminin meyvesi olan bu çelik organizma burada ortadan kaybolmuştu ama ve sanki bu kızıl ve gri boşlukta eriyip gitmiş gibi, gizemli bir biçimde, ardında hiçbir iz bırakmadan, SOS sinyali bile vermeden kaybolmuştu ortadan.

Ve tüm bu kıta önceden olduğu gibi görünüyor diye düşündü.

Bu kıtayı iyi hatırlıyordu. Kraterlerin çiçek bozuğu yüzeylerini ve bunlar arasında hissettiği tek bir hareketi, kendi gölgelerini sürükleyen bulutların sonsuz kumul yığınları üzerinden ağır ağır geçip gidişini görüyordu yüksekte.